

Nr 9

Av herr Nyman m. fl., om ökad samhällsekonomisk forskning.

(Lika lydande med motion nr 11 i Andra kammaren)

Den höga utvecklingstakten i dagens svenska samhälle och därmed betingade investeringar på olika områden behöver i varje läge och med fasthållande av de på lång sikt uppställda målen anpassas med hänsyn till planerad utveckling på andra områden och till samhällets totala disponibla resurser.

I samma mån som konkurrensen om samhällsresurserna hårdnat och kravet på rationaliseringsåtgärder och prioritering av insatserna ökat har behovet av en säkrare uppfattning av olika samhällsinsatsers effekt och lönsamhet aktualiserats. Inom en del samhällsområden har det varit lättare att påvisa lönsamhet, inom andra svårare, t.ex. inom utbildningsväsendet. Det har därför inom utbildningsväsende och forskning märkts en tendens att försöka motivera kravet på ökade resurser alltmer ekonomiskt.

Resursavvägning är till stor del en politisk bedömningsfråga. Våra möjligheter är för närvarande ytterst begränsade till omfördelning av samhällsresurserna på ekonomiska grunder med hänsyn till att resurserna är inbokade långt i förväg och det ekonomiska läget icke medger några avsevärda anslagshöjningar. Det är här som långtidsplaneringar, långtidsprognoser etc. på sikt skulle kunna ha effekt, vilket dock kräver säkrare bedömningsunderlag för att ge vissa möjligheter till en ekonomiskt försvarbar avvägning eller fördelning av resurserna.

Skolöverstyrelsen framhåller i förslag till anslagsäskanden för budgetåret 1967/68 att utbildningen som produktionsfaktor på det hela taget har fått en perifer roll i långtidsutredningens betänkande. Detta anses bl. a. bero på att svensk ekonomisk forskning icke kunnat — troligen på grund av bristande resurser — ge klara besked om utbildningskapitalets produktiva effekter. Detsamma kan även sägas om effekter inom andra samhällsområden, icke minst det sociala, där forskning ävenledes efterlysts.

Av resursskäl kommer statsmakterna att i ökad grad behöva styra investeringarna och mäta deras effekt, vilket talar för behovet av ökad ekonomisk forskning.

Universitetskanslersämbetet har i skriften »Högre utbildning och forskning» — d. v. s. ämbetets petita för budgetåret 1967/68 — berört den

samhällsekonomiska forskningen. Där har angivits som aktuell specialinriktning »Offentlig ekonomi och förvaltning». En ekonomisk forskning i syfte att åstadkomma säkrare bedömningsunderlag för resursavvägningen inom den offentliga sektorn borde kunna förläggas inom en sådan specialinriktning.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära en utredning om de ekonomiska och personella förutsättningarna för ökad ekonomisk forskning i syfte att åstadkomma säkrare bedömningsunderlag för resursavvägningen inom den offentliga sektorn.

Stockholm den 12 januari 1967

Sven Nyman (fp)

Thorsten Larsson (cp)

Birger Isacson (h)
